

Vakcinācija

Publicēts: 15.04.2020.

Vakcīnas pret Covid-19

Informācija vakcinācijas iestādēm par vakcīnu pasūtījumu pret Covid-19 infekciju

[Skatīt vairāk](#)

Bērnu vakcinācijas kalendārs

[Bērnu vakcinācijas kalendārs \(profesionāliem\)](#)

Aktualitātes

[Vakcīnu, šļirču un standarta tuberkulīna piegādātāji 2020. – 2021.gadā](#)

[Ieteikumi ārstniecības iestādēm par vakcīnu pasūtījumiem 2020. – 2021. gadā Versija 2 \(Aktualizācijas datums – 17.02.2020\)](#)

[Ieteikumi ārstniecības iestādēm par vakcīnu pasūtījumiem 2020. - 2021. gadā Versija 1 \(Aktualizācijas datums - 21.01.2020\)](#)

Informācija speciālistiem par izmaiņām Ministru Kabineta 2000. gada 26. septembra noteikumos Nr. 330

["Vakcinācijas noteikumi"](#)

[Par izmaiņām vakcīnu aprītē](#)

[Par valsts apmaksātu vakcināciju pret gripu un pretgripas vakcīnas piegādes līguma nosacījumiem](#)

[Par izmaiņām valsts apmaksātajā vakcinācijā](#)

[Teritoriju saraksts valsts apmaksātās bērnu vakcinācijas pret ērcu encefalītu veikšanai 2019. gadā](#)

3. pielikums - mēneša „[PĀRSKATS PAR IEDZĪVOTAJU IMUNIZĀCIJU UN VAKCĪNU PASŪTĪJUMS](#)” (Vakcinācijas iestādes katru mēnesi līdz piektajam datumam iesniedz Slimību profilakses un kontroles centrā attiecīgā [reģiona epidemiologam](#) vakcīnu pasūtījumu kārtējam mēnesim un pārskatu par vakcīnu izlietojumu pārskata mēnesī, aizpildot pielikumā esošo veidlapu)

5. pielikums - gada „[PĀRSKATS PAR VAKCINĀCIJAS KALENDĀRA IETVAROS VAKCINĒTAJĀM PERSONĀM](#)” (Ģimenes ārsti katru gadu līdz 10. janvārim iesniedz Slimību profilakses un kontroles centrā attiecīgā [reģiona epidemiologam](#) pārskatu par iepriekšējā gadā vakcinācijas kalendāra ietvaros vakcinētajām personām katrā ģimenes ārsta praksē atsevišķi, aizpildot pielikumā esošo veidlapu). [Veidlapas aizpildīšanai paskaidrojums.](#)

8. pielikums – „[PĀRSKATS PAR VAKCĪNU NORAKSTĪŠANU/ATDOŠANU ATPAKĀL](#)” vakcinācijas iestāde piecu darbdienu laikā aizpilda un iesniedz Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam pārskatu par vakcīnu norakstīšanu/atdošanu atpakaļ, ja vakcinācijas iestādē konstatē lietošanai nederīgu vakcīnu, kas iegādāta par valsts budžeta līdzekļiem.

[VAKCĪNU PIEPRASĪJUMS ĀRPUS KĀRTĒJĀ PASŪTĪJUMA](#)

[PĀRSKATS PAR TUBERKULĪNA IZLIETOJUMU UN TUBERKULĪNA PASŪTĪJUMS](#)

[PĀRSKATS PAR TUBERKULĪNA NORAKSTĪŠANU UN ATDOŠANU ATPAKĀL](#)

[Vēstule par vakcīnas pret vējbakām pasūtījumu \(21.06.2019.\)](#)

[Vēstule par vakcīnas pret vējbakām piegādi \(15.05.2019.\)](#)

[Vēstule par vakcinācijas pret vējbakām 2.poti \(20.02.2019.\)](#)

[Vēstule par vakcīnas pret difteriju un stinguma krampjiem nodrošinājumu \(16.11.2018.\)](#)

[Vēstule par vakcīnu pret difteriju un stingumkrampjiem \(21.03.2018.\)](#)

[Vēstule ģimenes ārstiem par vakcīnu pasūtījumu 2018.-2019.gadam \(16.01.2018.\)](#)

[Vēstule ģimenes ārstiem par gada pārskata iesniegšanu \(12.12.2016.\)](#)

[Vēstule ģimenes ārstiem par vakcīnu pasūtījumu 2016.-2017. gadam \(29.01.2016.\)](#)

[Vēstule ģimenes ārstiem par vakcīnu pasūtījumu 2016.-2017. gadam \(21.12.2015.\)](#)

[Vakcinācijas plāns 2021 gadam aizpildīšanai ģimenes ārsta praksēs / vakcinācijas iestādēs](#)

[Teritoriju saraksts valsts apmaksātās bērnu vakcinācijas pret ērcu encefalītu veikšanai 2021. gadā](#)

Imunitāti var izveidot arī mākslīgi, ievadot organismā vakcīnu. Tā izraisa antivielu veidošanos, bet neizraisa slimību. Gripas vīrusa mainības dēļ katru gadu vakcīna ir jāizstrādā no jauna, līdz ar ko arī jāvakcinējas ir katru gadu no jauna.

Vakcinēties ir ieteicams rudens sākumā, kad gripas epidēmija vēl nav sākusies. Pēc Pasaules Veselības organizācijas datiem 80% vakcinēto personu ar gripu nenaslimst, bet 20% izslimo gripu vieglā formā. Cilvēkiem pēc 60 gadiem imunitāte izveidojas tikai 60% līmenī, taču saslimušajiem gripa norit bez komplikācijām. Pēcvakcinācijas periodā dūriena vietā iespējams neliels apsārtums un pietūkums.

Nemot vērā, ka imunitāte izveidojas 14 dienu laikā pēc vakcinācijas un gripas izplatība parasti ilgst vairākus mēnešus – līdz pat maija beigām, vakcinēties pret gripu nav par vēlu arī epidēmijas laikā.

Vakcinācija pret gripu ik gadus ieteicama ikvienam, tomēr Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) epidemiologi īpaši aicina vakcinēties tos cilvēkus, kuriem saslimšana ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām norit smagā formā un ir augsts gripas komplikāciju risks. Tie ir:

cilvēki, kuri slimo ar hroniskām plaušu (t.sk. astmu), sirds un asinsvadu sistēmas, nieru un vielmaiņas slimībām;

cilvēki, kuri plāno operācijas vai ārstēšanos stacionāros;

bērni no sešu līdz 23 mēnešu vecumam, jo viņiem vēl nav izveidojusies imunitāte pret nevienu no gripas vīrusiem;

cilvēki, kuri vecāki par 65 gadiem, jo šajā vecumā imūnā sistēma vairs nenodrošina pilnvērtīgu aizsardzību pret saslimšanu un nereti saasinās arī hroniskās slimības, kas kopā ar gripas vīrusu var radīt dzīvībai bīstamas komplikācijas;

grūtnieces un sievietes, kuras plāno grūtniecību gripas sezonā;

mediķi un sociālie darbinieki, kuri rūpējas par pacientiem ārstniecības un sociālās aprūpes iestādēs;

ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem;

ilgstošas sociālās aprūpes centru darbinieki, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem;

ilgstošas sociālās aprūpes centru klienti.

Tāpat iesakām vakcinēties cilvēkiem, kuriem ģimenēs ir mazi bērni, veci cilvēki vai cilvēki ar hroniskām saslimšanām.

SPKC epidemiologi atgādina, ka lielāks inficēšanās risks ir to profesiju pārstāvjiem, kuru darbs saistīts ar atrašanos publiskā vietā un kontaktēšanos ar daudziem cilvēkiem (piemēram, veikalu pārdevējiem, sabiedriskā transporta kontrolieriem, skolotājiem un audzinātājiem).

Kā var paredzēt, kādi gripas vīrusu veidi izraisīs gripu nākamajā sezonā?

Parasti vakcīnas sastāvā pēc PVO (Pasaules Veselības organizācijas) rekomendācijas tiek iekļauti tie gripas vīrusa varianti, kas parādījušies iepriekšējās gripas sezonas beigās, jo nākamajā sezonā dominē tieši iepriekšējās sezonas gripas vīrusi.

Vai var prognozēt gripas epidēmijas tuvošanos?

Jā, var prognozēt. Lai novērotu gripas un citu akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) izplatību un prognozētu epidēmiskās procesa attīstību, Latvijā ilgu gadus tiek veikts gripas un AAEI monitorings. Ja gripas gadījumi tiek konstatēti valstīs, kuras atrodas tuvu Latvijas robežai, gripas uzliesmojuma draudi palielinās. [Akūtu augšējo elpceļu un gripas monitoringa epidemioloģiskie biļeteni.](#)

Vai var izvairīties no saslimšanas ar gripu nevakcinējoties?

Gripas epidēmijas laikā pēc iespējas mazāk apmeklējiet tādas vietas, kur uzturas daudz cilvēku - sabiedriskais transports, teātris, kino, tirgus utml.

Regulāri vēdiniet telpas, tādējādi samazinot gripas vīrusu daudzumu tajās!

Dienas laikā pēc iespējas biežāk mazgājiet rokas, īpaši tad, ja ir bijusi saskare ar slimiem cilvēkiem!

Pēc iespējas vairāk uzturā lietojiet šķidrumu - zāļu tējas, augļu sulas, minerālūdeni!

Iekļaujiet savā ēdienkartē pēc iespējas vairāk produktus, kas satur fitokomponentus. Tie ir bioķīmiski savienojumi, kas palīdz organismam cīnīties ar vīrusiem un saglabāt veselību. Šīs vielas ir svaigos kāpostos, ķiplokos, lociņos, citrusaugļos, jānogās.

Lietojiet uzturā skābpiena produktus, jo tie satur mikroorganismus, kas stimulē imūnsistēmu.

Brīnišķīgs līdzeklis cīņai ar gripu ir ķiploks: tam piemīt baktericīdas un imūnstimulējošas īpašības.

Nozīmīga loma ir C vitamīnam. Tas veicina interferona izstrādi organismā, kas darbojas vīrusiznīcinoši. Tāpēc ēdiet daudz kivi, mežrozīšu augļus, kāpostus, saldus piparus, apelsīnus un greipfrūtus.

Vakcinācijas apmaksā pret gripu riska grupām 2019.-2020. gada sezonā

1. Valsts apmaksāta vakcinācija

1) grūtniecēm[1];

2) bērniem vecumā no 6 līdz 23 (ieskaitot) mēnešiem (iekļauta Bērnu vakcinācijas kalendārā)[2];

100 % valsts apmaksātu vakcināciju pret gripu var saņemt

bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot) (*apmaksu veic no vakcinācijas kalendārā*);

grūtnieces (*apmaksu veic no vakcinācijas kalendārā*);

ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem (*vakcināciju veic no valsts pamatbudžeta līdzekļiem*);

ilgstošas sociālās aprūpes centru darbiniekiem, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem (*vakcināciju veic no valsts pamatbudžeta līdzekļiem*);

ilgstošas sociālās aprūpes centru klientiem (*vakcināciju veic no valsts pamatbudžeta līdzekļiem*);

seniori, kas ir vecāki par 65 gadiem;

personām ar hroniskām slimībām - ar hroniskām plaušu slimībām; ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām, neatkarīgi no to cēloņa; ar hroniskām vielmaiņas slimībām; ar hroniskām nieru slimībām, ar imūndeficītu; ja saņem imūnsupresīvu terapiju;

bērni līdz 18 gadiem, kas pieder noteiktām veselības riska grupām: ar hroniskām plaušu slimībām; ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām, neatkarīgi no to cēloņa; ar hroniskām vielmaiņas slimībām; ar hroniskām nieru slimībām; ar imūndeficītu; ja saņem imūnsupresīvu terapiju; ja ilgstoši saņem terapiju ar Ac.acetylsalicylicum.

25 % apmaksātu vakcināciju pret gripu var saņemt:

sievietes līdz 70 pēcdzemdību perioda dienai (diagnozes kods Z 39.2).

Par atbilstību kādai no iepriekš minētajām grupām un vakcinācijas veikšanas iespējām aicinām interesēties sava ģimenes ārsta praksē.

[1] MK 2000. gada 26.septembra noteikumi Nr. 330 Vakcinācijas noteikumi", 3.4. punkts - <https://likumi.lv/doc.php?id=11215>

[2] MK 2000. gada 26.septembra noteikumi Nr. 330 Vakcinācijas noteikumi", 1.pielikums - <https://likumi.lv/doc.php?>

[id=11215](#)

[3] MK 2006. gada 31.oktobra noteikumi Nr.899 "Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība" 1.pielikums, 16.1. punkts - <https://likumi.lv/doc.php?id=147522>

Pārskati pār iedzīvotāju imunizāciju pieejami sadaļā "[Statistika un pētījumi](#)"

Informācija par valsts apmaksātu vakcināciju pieejama sadaļā "[Tavai veselībai](#)"

<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinacija>